

V českém vzdělávacím systému spadají všichni žáci s nedostatečnou znalostí českého jazyka (tedy nejen cizí státní občané) mezi tzv. žáky se speciálními vzdělávacími potřebami¹. Díky tomu mohou být ve vzdělávání podpořeni konkrétními opatřeními. Legislativa² stanovuje 5 stupňů podpůrných opatření podle závažnosti potřeb žáka a intenzity potřebné podpory. Nejnižší 1. stupeň přitom realizuje sama škola a vytváří k němu **plán pedagogické podpory**. Pro vyšší stupně opatření (z nichž už plyne i nárok na finanční prostředky) je nutné, aby je doporučilo školské poradenské zařízení. Pro většinu žáků je tímto zařízením **pedagogicko-psychologická poradna (PPP)**; pro žáky se závažnějšími hendikepami pak speciálně pedagogické centrum (SPC). Na základě tohoto doporučení škola vytváří individuální vzdělávací plán (IVP).

INDIVIDUÁLNÍ VZDĚLÁVACÍ PLÁN (IVP)

Pro žáka je na základě doporučení vytvořen **individuální vzdělávací plán (IVP)** nebo **Plán pedagogické podpory**, s nímž musí být před začátkem jeho realizace **rodič podrobně seznámen** a dát **písemný souhlas** s jeho zněním.

Tento plán je naplňován v žákově škole. Je proto klíčová součinnost školy. Pracovníci poradny také do školy pravidelně docházejí a průběh poskytovaných opatření a pokroky žáka s pedagogy vyhodnocují a konzultují. Na základě toho je plán je průběžně aktualizován podle potřeb dítěte.

PŘEHLED NĚKTERÝCH PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ PRO ŽÁKY S OMJ:

- ✓ Individuální vzdělávací plán; plán pedagogické podpory
- ✓ Až 3 hodiny češtiny jako druhého jazyka týdně navíc (v rámci pedagogické intervence)
- ✓ Asistent pedagoga
- ✓ Úprava učiva a hodnocení
- ✓ Speciální učebnice a pomůcky
- ✓ uzpůsobení podmínek přijímacích zkoušek na SŠ, případně při skládání maturitní zkoušky
- ✓ ...a další

Podpůrná opatření jsou jediným zdrojem finanční podpory pro děti s odlišným mateřským jazykem (OMJ) s českým občanstvím, které nemají ze zákona nárok na jazykovou přípravu.

Jsou důležitým nástrojem pro dlouhodobou podporu dětí s OMJ, bez které se nemůžou plnohodnotně zapojovat do výuky.

Podle odborných studií trvá 5 až 7 let, než se dítě s OMJ naučí aktivně používat akademický jazyk, nezbytný pro jeho školní úspěšnost.

1. Viz §16 Zák. 561/2004 Sb. školského zákona v platném znění a návazná legislativa
2. Vyhláška 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními potřebami <http://www.msmt.cz/dokumenty-3/vyhlaska-c-27-2016-sb-o-vzdelavani-zaku-se-specialnimi-2>

UŽITEČNÉ ODKAZY:

- 👁 <https://inkluzivniskola.cz/jazykova-podpora-dle-paragrafu-16>
- 👁 <https://inkluzivniskola.cz/jazykova-priprava-dle-paragrafu-20>

- ▶ [Školská poradenská zařízení \(ŠPZ\)](#)

În sistemul de învățământ ceh, toți elevii cu cunoștințe insuficiente de limba cehă (deci nu numai cetățenii străini) sunt incluși în categoria elevilor cu nevoi educaționale speciale¹. Drept urmare, aceștia pot fi susținuți prin măsuri educaționale specifice. Legislația² prevede 5 niveluri de măsuri de sprijin, în funcție de complexitatea nevoilor elevului și de intensitatea sprijinului necesar. Gradul 1, cel mai scăzut, este realizat de școală, care creează **planul de sprijin educațional**. Pentru niveluri mai ridicate de măsuri (din care rezultă și dreptul la finanțare), este necesară recomandarea unității de consiliere școlară. Pentru majoritatea elevilor, această unitate este **cabinetul de consiliere pedagogică și psihologică (PPP)**; pentru elevii cu handicap mai grav – centrele pedagogice speciale (SPC). Pe baza acestor recomandări, școala realizează planul individual de educație (IVP).

PLANUL EDUCAȚIONAL INDIVIDUAL (IVP)

Planul baza recomandării, școala creează pentru elev un **plan educațional individual (IVP)** sau un **plan de sprijin pedagogic**, cu care **părintele trebuie să fie familiarizat în detaliu** și cu a cărui formulare trebuie să-și dea **consimțământul în scris** înainte de punerea în aplicare.

Planul este realizat în școala elevului. Prin urmare, cooperarea școlii este esențială. Personalul cabinetului de consiliere frecventează în mod regulat școala, unde evaluează și consultă cu profesorii aplicarea recomandărilor și progresul elevului. Pe baza acestor consultații, planul este actualizat continuu, în funcție de nevoile copilului.

EXEMPLE DE MĂSURI DE SPRIJIN PENTRU ELEVII CU ALTĂ LIMBĂ MATERNĂ:

- ✓ Plan educațional individual; plan de sprijin pedagogic
- ✓ Suplimentar, 3 ore de studiu al limbii cehe ca a doua limbă (în cadrul intervenției pedagogice)
- ✓ Pedagog asistent
- ✓ Editarea și evaluarea curriculumului
- ✓ Manuale și accesorii speciale
- ✓ adaptarea condițiilor examenelor de admitere la liceu, eventual pentru examenele de bacalaureat
- ✓ ...și altele

Măsurile de sprijin reprezintă singura sursă de sprijin financiar pentru copiii cu o limbă maternă diferită (OMJ) cu cetățenie cehă care nu au dreptul legal la cursuri de limbă.

Acestea reprezintă un instrument important pentru susținerea pe termen lung a copiilor cu OMJ, fără de care aceștia nu se pot implica pe deplin în procesul de studii.

Conform cercetărilor, este nevoie de 5-7 ani pentru ca un copil cu OMJ să învețe să folosească în mod activ limbajul academic necesar pentru succesul său școlar.

1. A se vedea §16 din Legea nr. 561/2004 Col. din Legea educației în vigoare, și legislația aferentă
2. Decretul 27/2016 Col. privind educația elevilor cu nevoi speciale <http://www.msmt.cz/dokumenty-3/vyhlaska-c-27-2016-sb-o-vzdelavani-zaku-se-specialnimi-2>

LINKURI UTILE:

- 👁 <https://inkluzivniskola.cz/jazykova-podpora-dle-paragrafu-16>
- 👁 <https://inkluzivniskola.cz/jazykova-priprava-dle-paragrafu-20>

- ▶ [Unitățile de consiliere școlară \(ŠPZ\)](#)